

Protokoll fra styremøte i Finnmarkseiendommen/Finnmárkku-opmodat (FeFo) Vardø Hotell, 11. – 12. juni 2008.

Møtested og møtetid:

Vardø hotell, onsdag 11. juni kl. 10.00 – torsdag 12. juni kl. 13.00.

I tillegg ble det holdt møte med ordfører Rolf E. Mortensen i Vardø torsdag 12. juni kl. 11.00 – 12.00.

Møteleder:

Styreleder Berit Ranveig Nilssen.

Møtende styremedlemmer:

Erling Fløtten, Inga Manndal (kun første dag under behandling av sakene 49-08 tom. 55-08 samt ekstrasakene), Josef Vedhugnes, Tormod Bartholdsen og Per A. Bæhr.

Ansattrepresentant.

Erik Sundland

Fra administrasjonen:

Direktør Jon Meløy, eiendomssjef Sverre Pavel, utmarksjef Rolf Kollstrøm, juridisk rådgiver Didrik Johannessen og språkkonsulent Anne Kristine Utsi. Seniorkonsulent Trond Aarseth og advokat Espen Bjørbæk deltok andre dag.

Tolk

John Henrik Eira.

Saker til behandling:

Sak 49 – 08. Godkjenning av innkalling og saksliste.

Enstemmig godkjent.

Sak 50 – 08. Godkjenning og underskrift av protokoller fra styremøtene 1. – 2. april og 18. april 2008.

For protokollen fra styremøtet 18. april besluttet styret enstemmig at Berit Ranveig Nilssen og Erling Fløtten underskriver, og ikke Tormod Bartholdsen slik styret bestemte siden han ikke deltok på møtet. For øvrig ble protokollene godkjent.

Berit Ranveig Nilssen og Tormod Bartholdsen underskriver fra dagens møte.

Sak 51 – 08. Protokollfører i dagens møte

Didrik Johannessen enstemmig valgt.

Sak 52 - 08. FeFos høringsforslag til bestemmelser etter finnmarkslovens § 24.

Direktørens innstilling:

(forslag til endringer er merket)

Utnyttelsen av de fornybare ressursene etter finnmarkslovens § 24 skal skje på en balansert og økologisk bærekraftig måte og innenfor rammer som følger av finnmarksloven og annen lovgivning.

1. Bakgrunn

Kommunene kan for inntil 10 år tildele enkeltpersoner eller grupper av personer særskilt rett til lokal utnyttelse av følgende ressurser på FeFos grunn jf Finnmarksloven § 24, 3.ledd, jf §§ 22 og 23;

- fiske etter innlandsfisk med garn
- sanking av egg og dun
- hogst av lauvskog til brensel til husbehov
- stikkinga av torv til brensel og annet husbehov
- uttak av lauvskog til bruk som gjerdestolper eller hesjestaur i reindrifts- og jordbruksnæring
- fangst av småvilt
- plukking av multer
- uttak av trevirke til husflid
- ~~beite for husdyr~~

Tildelingen av særskilt rett til lokal utnyttelse etter Finnmarksloven § 24 er lagt til kommunene. Normalt vil tildeling skje på bakgrunn av en søknad. Kommunen kan tildele slik rett på områder innenfor kommunens grenser.

2. Søknadens innhold og saksbehandling

2.1 Søknaden bør inneholde informasjon om hvem som søker, hvilket område søknaden gjelder, hvilket tidsrom og hvilken type ressursutnyttelse søknaden gjelder, hva som er grunnlaget for søknaden, og en redegjørelse for bruken av området.

Ved oppstart av kommunal behandling av tildeling skal kommunens innbyggere varsles og gis mulighet til å uttale seg i saken før vedtak treffes, jf forvaltningslovens § 16. Varsling bør foregå med annonsering og tilbud om folkemøter. Nabokommuner og FeFo må også varsles ved oppstart av kommunal behandling av slik tildeling.

2.2 Tildelingen av særskilt rett etter § 24 vil være enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2. Saksbehandlingen skal følge saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven Kap IV til VI.

2.3 Retningslinjene skal også legges til grunn ved fornying/retildeling av aktuelle ressurser.

3. Kommunens vurdering

3.1 Hovedvilkåret for å få tildelt en særskilt rett til utnyttelse av de fornybare ressursene er at vedkommende person eller gruppe "har sitt livsgrunnlag helt eller delvis knyttet til utnyttelsen av fornybare ressurser i nærheten av bygda.

Uttrykket « livsgrunnlaget » skal forstås slik at både de som har inntekter fra utmarka og de som får dekket en vesentlig del av sitt husbehov (naturalhusholdning) fra utmarkshøsting, kan tilgodeses. Det kulturelle aspektet og bevaring av levemåter som er i ferd med å gå tapt bør tillegges stor vekt. Den tradisjonelle kollektive bruken av områdene og mulighetene for å videreføre denne bør vektlegges.

Rett kan bare gis til en person eller en gruppe av personer som har tilknytning til en bygd. "Tilknytning til en bygd" skal forstås slik søker skal ha sin faste bopel i bygda.

3.2 Særskilt rett kan tildeles på et nærmere avgrenset område med utgangspunkt i tradisjonelle bruk av området i nærheten av bygda. Det tas utgangspunkt i den bruk bygdefolket tradisjonelt har hatt av området.

3.3 Det er ikke et vilkår for tildeling at vedkommende tidligere har hatt en eksklusiv utnyttelse av ressursen.

3.4 Uttrykket "grupper av personer" kan omfatte både grupper bestående av navngitte personer og grupper bestående av de personer faller inn under en generell beskrivelse. I tilfeller hvor det er spørsmål om å tildele en gruppe personer en særskilt rett, så er det hele gruppen som helhet som er vurderingsobjekt. Dette må forstås slik at medlemmer i en gruppe som ikke står bak søknaden må behandles likt med søkerne, gruppemedlemmer som flytter mister sin del av den kollektive tildelte rett, og nyetablerte i gruppen får automatisk sin del av den kollektive retten.

3.5 Kommunen skal påse at det ikke tildeles særskilte retter til navngitte personer eller snevert definerte grupper på en slik måte at det fratrar andre med samme behov og en like nær tilknytning til området, adgangen til samme ressurs. Kommunen må også vurdere konsekvensene for ressurstilgangen samlet sett for **kommunens innbyggere andre brukere**.

3.6 Tildeling av rett kan ikke gå på bekostning av andre som har etablerte rettigheter i de samme områdene, slik som reindrifta som har en etablert bruksrett til grunnen i Finnmark.

Kommunen kan ikke utforme tildelingskriterier eller gruppebeskrivelser som favoriserer eller utelukker personer eller grupper på etnisk grunnlag.

3.7 En særskilt rett vil være en personlig rett for personen eller gruppen som har den. Retten kan ikke overdras, men særskilte retter som er tildelt en gruppe, kan gå over på nye medlemmer som en følge av andre disposisjoner. F.eks. vil den som slår seg ned på et gårdsbruk i en bygd, bli omfattet av særskilte retter som er tildelt bygdens gårdbrukere som gruppe.

4. Vilkår ved tildeling

4.1 Kommunen kan i samsvar med ulovfestede forvaltningsrettslige prinsipper, stille vilkår i tildelingsvedtaket som f.eks. vilkår som er nødvendige ut fra ressurs hensyn. FeFo kan for øvrig fastsette innskrenkninger i utnyttelsen dersom hensynet til ressursen tilsier dette, jf. finnmarkslovens § 27.

4.2 Kommunen må ved tildeling gi vilkår om opphør av retten dersom eier av grunn eller råderett over aktuelle ressurs endres i tildelingsperioden, på bakgrunn av anerkjennelse av eksisterende rettigheter etter kapittel 5 i finnmarksloven.

5. Klage og omgjøring

FeFo er klageorgan for vedtak truffet av kommunen, jf Finnmarksloven § 24, 2. ledd FeFo kan som overordnet organ, omgjøre kommunens vedtak etter reglene i forvaltningsloven § 35 selv om kommunens vedtak ikke er påklaget.

6. Økonomi

Eventuelle tilskudd, inntekter og utgifter i forbindelse med utnyttelsen og forvaltningen av tildelte ressurser, er FeFo uvedkommende.

Det kan ikke kreves avgift ved tildeling av særskilte retter etter § 24, jf. finnmarkslovens § 27, 3. ledd.

Direktøren foreslo endring i pkt. 2.1 2.ledd. sålydende: "og kjente rettighetshavere".

Styrets vedtak:

Direktørens innstilling enstemmig vedtatt.

Retningslinjene lyder dermed slik:

Kommunenes behandling etter § 24 – lokal utnyttelse

Utnyttelsen av de fornybare ressursene etter finnmarkslovens § 24 skal skje på en balansert og økologisk bærekraftig måte og innenfor rammer som følger av finnmarksloven og annen lovgivning.

1. Bakgrunn

Kommunene kan for inntil 10 år tildele enkeltpersoner eller grupper av personer særskilt rett til lokal utnyttelse av følgende ressurser på FeFos grunn jf Finnmarksloven § 24, 3.ledd, jf §§ 22 og 23;

- fiske etter innlandsfisk med garn
- sanking av egg og dun
- hogst av lauvskog til brensel til husbehov
- stikkinga av torv til brensel og annet husbehov
- uttak av lauvskog til bruk som gjerdestolper eller hesjestaur i reindrifts- og jordbruksnæring
- fangst av småvilt
- plukking av multer
- uttak av trevirke til husflid

Tildelingen av særskilt rett til lokal utnyttelse etter Finnmarksloven § 24 er lagt til kommunene. Normalt vil tildeling skje på bakgrunn av en søknad. Kommunen kan tildele slik rett på områder innenfor kommunens grenser.

2. Søknadens innhold og saksbehandling

2.1 Søknaden bør inneholde informasjon om hvem som søker, hvilket område søknaden gjelder, hvilket tidsrom og hvilken type ressursutnyttelse søknaden gjelder, hva som er grunnlaget for søknaden, og en redegjørelse for bruken av området.

Ved oppstart av kommunal behandling av tildeling skal kommunens innbyggere og kjente rettighetshavere varsles og gis mulighet til å uttale seg i saken før vedtak treffes, jf forvaltningslovens § 16. Varsling bør foregå med annonsering og tilbud om folkemøter. Nabokommuner og FeFo må også varsles ved oppstart av kommunal behandling av slik tildeling.

2.2 Tildelingen av særskilt rett etter § 24 vil være enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2. Saksbehandlingen skal følge saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven Kap IV til VI.

2.3 Retningslinjene skal også legges til grunn ved fornying/retildeling av aktuelle ressurser.

3. Kommunens vurdering

3.1 Hovedvilkåret for å få tildelt en særskilt rett til utnyttelse av de fornybare ressursene er at vedkommende person eller gruppe "har sitt livsgrunnlag helt eller delvis knyttet til utnyttelsen av fornybare ressurser i nærheten av bygda.

Uttrykket « livsgrunnlaget » skal forstås slik at både de som har inntekter fra utmarka og de som får dekket en vesentlig del av sitt husbehov (naturalhusholdning) fra utmarkshøsting, kan tilgodeses. Det kulturelle aspektet og bevaring av levemåter som er i ferd med å gå tapt bør tillegges stor vekt. Den tradisjonelle kollektive bruken av områdene og mulighetene for å videreføre denne bør vektlegges.

Rett kan bare gis til en person eller en gruppe av personer som har tilknytning til en bygd. "Tilknytning til en bygd" skal forstås slik søker skal ha sin faste bopel i bygda.

3.2 Særskilt rett kan tildeles på et nærmere avgrenset område med utgangspunkt i tradisjonelle bruk av området i nærheten av bygda. Det tas utgangspunkt i den bruk bygdefolket tradisjonelt har hatt av området.

3.3 Det er ikke et vilkår for tildeling at vedkommende tidligere har hatt en eksklusiv utnyttelse av ressursen.

3.4 Uttrykket "grupper av personer" kan omfatte både grupper bestående av navngitte personer og grupper bestående av de personer faller inn under en generell beskrivelse. I tilfeller hvor det er spørsmål om å tildele en gruppe personer en særskilt rett, så er det hele gruppen som helhet som er vurderingsobjekt. Dette må forstås slik at medlemmer i en gruppe som ikke står bak søknaden må behandles likt med søkerne, gruppemedlemmer som flytter mister sin del av den kollektive tildelte rett, og nyetablerte i gruppen får automatisk sin del av den kollektive retten.

3.5 Kommunen skal påse at det ikke tildeles særskilte retter til navngitte personer eller snevert definerte grupper på en slik måte at det fratar andre med samme behov og en like nær tilknytning til området, adgangen til samme ressurs. Kommunen må også vurdere konsekvensene for ressurstilgangen samlet sett for andre brukere.

3.6 Tildeling av rett kan ikke gå på bekostning av andre som har etablerte rettigheter i de samme områdene, slik som reindrifta som har en etablert bruksrett til grunnen i Finnmark.

Kommunen kan ikke utforme tildelingskriterier eller gruppebeskrivelser som favoriserer eller utelukker personer eller grupper på etnisk grunnlag.

3.7 En særskilt rett vil være en personlig rett for personen eller gruppen som har den. Retten kan ikke overdras, men særskilte retter som er tildelt en gruppe, kan gå over på nye medlemmer som en følge av andre disposisjoner. F.eks. vil den som slår seg ned på et gårdsbruk i en bygd, bli omfattet av særskilte retter som er tildelt bygdens gårdbrukere som gruppe.

4. Vilkår ved tildeling

4.1 Kommunen kan i samsvar med ulovfestede forvaltningsrettslige prinsipper, stille vilkår i tildelingsvedtaket som f.eks. vilkår som er nødvendige ut fra ressurs hensyn. FeFo kan for øvrig fastsette innskrenkninger i utnyttelsen dersom hensynet til ressursen tilsier dette, jf. finnmarkslovens § 27.

4.2 Kommunen må ved tildeling gi vilkår om opphør av retten dersom eier av grunn eller råderett over aktuelle ressurs endres i tildelingsperioden, på bakgrunn av anerkjennelse av eksisterende rettigheter etter kapittel 5 i finnmarksloven.

5. Klage og omgjøring

FeFo er klageorgan for vedtak truffet av kommunen, jf Finnmarksloven § 24, 2. ledd FeFo kan som overordnet organ, omgjøre kommunens vedtak etter reglene i forvaltningsloven § 35 selv om kommunens vedtak ikke er påklaget.

6. Økonomi

Eventuelle tilskudd, inntekter og utgifter i forbindelse med utnyttelsen og forvaltningen av tildelte ressurser, er FeFo uvedkommende. Det kan ikke kreves avgift ved tildeling av særskilte retter etter § 24, jf. finnmarkslovens § 27, 3. ledd.

Direktørens endrete innstilling ble enstemmig vedtatt.

Sak 53-08. Forslag fra Direktoratet for naturforvaltning (DN) angående revisjon av lov av 15. mai 1992 om laksefisk og innlandsfisk m.v. FeFos høringsuttalelse.

Direktørens endrete innstilling:

Finnmarkseiendommen/Finnmárkkuopmodat støtter DN sitt forslag til revisjon av lov av 15. mai 1992 om laksefisk og innlandsfisk m.v. med følgende unntak:

1. Direktøren foreslår at tredje ledd i § 25a fjernes.
2. Lovgiver bør vurdere om henvisningen til *kgl. res. av 27. mai 1775 angående Jorddelingen i Finnmarken samt Bopladses Udvisning og Skyldlægning sammesteds* fjernes fra § 24.

Forslag fra Josef Vedhugnes som nytt pkt. 3:

Til § 44:

Ved manglende innlevering av fangstopp-gave skal eventuell stenging kun gjelde aktuell rettighetshaver.

Styrets vedtak:

Direktørens endrete innstilling med Vedhugnes' forslag enstemmig vedtatt.

Styrets vedtak lyder dermed slik:

Finnmarkseiendommen/Finnmárkuopmodat støtter DN sitt forslag til revisjon av lov av 15. mai 1992 om laksefisk og innlandsfisk m.v. med følgende unntak.

1. Direktøren foreslår at tredje ledd i § 25a fjernes.
2. Lovgiver bør vurdere om henvisningen til *kgl. res. av 27. mai 1775 angående Jorddelingen i Finnmarken samt Bopladses Udvisning og Skyldlægning sammesteds* fjernes fra § 24.
3. Til § 44: Ved manglende innlevering av fangstopp-gave skal eventuell stenging kun gjelde aktuell rettighetshaver.

Sak 54-08. Telt og flyttbare byggverk.

Direktørens endrete innstilling:

Styret ber direktøren iverksette følgende tiltak:

- Direktøren arbeider for at FeFo inngår et samarbeid med kommunene og SNO om befarig og kartlegging av aktuelle områder der det hensettes midlertidige konstruksjoner og telt som kan føre til unødig slitasje og forsøpling.
- Direktøren arbeider for at FeFo inngår et samarbeid med kommunene om mulige løsninger som bedring av informasjon om telting, ferdsel og forsøpling til publikum. Ansvarliggjøring av brukerne gjennom medvirkning bør også være et tiltak som vurderes.

Styrets vedtak:

Direktørens endret innstilling enstemmig vedtatt.

Sak 55-08. Eventuelt

Erling Fløtten tok opp forholdene omkring inngjerding av byggverk og stilte spørsmål ved hvordan behandlingen av slike saker skjer. Pavel ga en kort orientering og opplyste at vi kommer tilbake til styret med en sak senere.

Tormod Bartholdsen tok opp temaet informasjon og mediestrategi og stilte spørsmål om profesjonelle firmaer kan gjøre en slik jobb. Han var opptatt av FeFos "image". Styret drøftet dette og så det som to forhold. Det ene var om det er nok kapasitet til det løpende informasjonsarbeidet, oppdatering av nettsiden m.m. Det andre var om det er behov for innleie av profesjonell kompetanse på omdømmebygging. Direktøren uttalte at han vil komme tilbake til styret med et forslag til et strategidokument for dette.

Styret besluttet at neste styremøte avholdes i Mehamn som tidligere bestemt.

Sak 56-08. Ekstrasak. Søknad fra veikomiteen på Nervei om at FeFo fraviker økonomiske krav i forbindelse med grunnavståelse og massetak til veiprojekt.

Direktørens innstilling:

1. FeFo gir grunneiers tillatelse til etablering av veien til Nervei i samsvar med vedtatt reguleringsplan.
2. FeFo innvilger søknaden fra Veikomiteen på Nervei om veigrunn og masser. FeFo vil ikke gjøre økonomiske krav gjeldende i forbindelse med avståelse av grunn og uttak av masser til veiprojektet i samsvar med vedtatt reguleringsplan. Dette betyr at veikomiteen får gratis veigrunn.

Styrets vedtak:

Direktørens innstilling enstemmig vedtatt.

Sak 57-08. Ekstrasak. Unntatt offentlighet.

Enstemmig vedtatt som innstillingen.

Orienteringssaker:

Saker fra direktøren:

- Økonomirapport for 1. kvartal.
Direktøren orienterte om regnskapsresultatet for 1. halvår 2008. Saken tatt til etterretning
- Rapport fra årets lønnsoppgjør.
Direktøren ga en orientering som ble tatt til orientering.

Saker fra eiendomsavdelingen:

- Priser på salg av eiendommer.
Eiendomssjefen orienterte om dette. Styret ba FeFo undersøke muligheten for å kjøpe holmer i Porsangerfjorden som antas å være eiet av Opplysningsvesenets fond.
- Utviklingen i saken om salg av areal (Skytterhusfjellet, Førstevannslia) i Sør-Varanger.
Advokat Espen Bjørbæk orienterte om sakene.

- Feste av grunn til hytte i Porsanger, Bente Amundsen. Krav om fornyet behandling.

Eiendomssjefen orienterte om at endelig tillatelse var gitt etter behandling av saken etter plan- og bygningsloven. FeFo hadde også gitt tillatelse som grunneier og direktøren fant ikke grunnlag for å legge frem saken for fornyet behandling for styret slik Porsanger bondelag krevde. Søker har dermed fått endelig tillatelse til feste av grunn til hytte. Styret aksepterte dette og saken ble tatt til etterretning.

Saker fra utmarksavdelingen:

- Brev om vårjakt på ender til Kautokeino kommune med kopi til DN datert 21.04.2008. FeFo støtter kommunens ønske om permanent ordning innenfor bærekraftige rammer.

Utmarksjefen orienterte om saken. Saken ble tatt til etterretning.

- Kontroll av ettersøkshunder i forbindelse med elgjakta.

Utmarksjefen orienterte om saken og ba om at det utdelte dokumentet ble unntatt offentlighet. For øvrig ble saken tatt til etterretning.

- Brev til DN/fylkesmannen vedrørende elgjakta i Anarjohka nasjonalpark.

Utmarksjefen utdelte brev av 10.06.2008 fra FeFo til DN på møtet og ga en orientering. Brevet ble tatt til etterretning. Dette vil være en del av sak om elgforvaltningen som direktøren senere vil fremme for styret. Styret åpnet også for at hvis et felt blir ledig kan det tildeles jaktlag utenfor fylket.

- Orientering om tildeling av lakseplasser i 2008.

Utmarksjefen utdelte en oversikt og ga en orientering om saken. Orienteringen gjaldt bl.a. søkere som hadde respondert på styrets fornyede behandling av deres søknader. Saken tatt til orientering.

- Konesjonsordning for sjølaksefisket.

Utmarksjefen orienterte om saken. Styret mente at FeFo bør delta i referansegruppa som skal opprettes og var særlig opptatt av å bidra til at sjølaksefiskernes syn ble ivaretatt. Styret ba administrasjonen snarest invitere til møte med sjølaksefiskerne om referansegruppa vi er bedt om å sitte i.

- Orienteringssak småvilt døgncort.

Utmarksjefen ga en kort orientering om at det er innført døgncort for personer bosatt utenfor Finnmark. Vi vil med dette få en bedre oversikt over hvor mye som jaktes i de forskjellige områdene samtidig som servicen overfor jegerne blir bedre. Saken ble tatt til orientering.

- Utmarksjefen utdelte avgjørelse fra fylkesmannen av 19.05.2008 som gjaldt klage fra Tana viltneid på fellingskvote for elg 2008. FeFo fikk medhold. Saken ble tatt til etterretning.

Saker fra nærings- og utviklingsavdelingen:

- Avtaler vedrørende produksjon av energi. (Unntatt offentlighet).

Seniorkonsulent Trond Aarseth ga en orientering som ble tatt til etterretning. Direktøren lager en sak til neste møte om hvordan FeFo prinsipielt skal forholde seg til behandlingen av slike saker.

Referent: Didrik Johannessen

